

Samenwerkingsverband
Regio Eindhoven

De regio en de nieuwe Wro

Impressie consultatie regiogemeenten

Impressie consultatie

Inleiding

De grondslag voor de taken van het SRE op het terrein van de ruimtelijke ordening is gelegen in de WGR+ en de gemeenschappelijke regeling SRE. Afgelopen zomer zijn in de Regionale Agenda Zuid-Oost Brabant 2008 - 2010 de speerpunten voor de samenwerking op het terrein van de ruimtelijke ordening gemarkeerd en is het voornemen opgenomen om o.a. op het terrein van de ruimtelijke ordening te streven naar verregaande samenwerking met de provincie.

Bij het opstellen van de agenda is echter uitgegaan van de situatie onder de oude WRO. In het najaar van 2007 besloot de Tweede Kamer om hoofdstuk 5, de bevoegdheden van de plusregio's, in de nieuwe Wro leeg te laten. Door deze en andere wijzigingen waarin de nieuwe wet voorziet, verandert na 1 juli 2008 het speelveld.

Dit was voor het SRE aanleiding om een rondje te maken langs de regiogemeenten om onder andere te horen hoe zij aankijken tegen de samenwerking met de provincie en hoe de regio concreter invulling kan geven aan de rollen uit de Regionale Agenda. Hoe kan hierbij beter aangesloten worden op de gemeentelijke wensen?

De gevoerde gesprekken hadden bewust een open en informeel karakter. Hierdoor is niet overal elk onderwerp even uitvoerig aan bod gekomen. Mede daarom is er voor gekozen om een impressie te geven van de gesprekken in plaats van een verslag.

Algemeen

Het wordt als positief ervaren wanneer het SRE op het terrein van de ruimtelijke ordening nadrukkelijk inzet op het verbinden van partijen en het samenwerken met gemeenten. Het SRE als verlengd lokaal bestuur mag

zich nadrukkelijker zo profileren. Er zijn in het verleden gevallen geweest waarin gemeente en provincie tegenover het SRE stonden. In dat geval past het SRE als verlengd lokaal bestuur bescheidenheid, tenzij het belang van andere gemeenten wordt geschaad.

Een aantal landelijke gemeenten gaf aan weinig contact te hebben met het beleidsveld Ruimte & Wonen van het SRE. Zij beschouwen ruimtelijke ordening op regionale schaal vooral als een onderwerp dat speelt in het stedelijk gebied. Voor deze gemeenten vervult

regiogemeenten

het beleidsveld Plattelandsontwikkeling een veel belangrijkere rol i.v.m. de reconstructie.

Het is belangrijk dat de afstand die men ambtelijk voelt tot het SRE verkleind wordt. Aangegeven is dat gemeenten nu de ambtenaren van het SRE niet kennen en daarom minder snel contact opnemen. Het ambtelijk aanspreekpunt is onvoldoende bekend. Het zou positief zijn, ook in het kader van de informatie-uitwisseling tussen gemeenten, wanneer dit verbetert.

Samenwerking provincie

Over het algemeen wordt het als positief ervaren wanneer SRE en provincie nauw samenwerken. Voorkomen moet worden dat beide partijen dezelfde werkzaamheden uitvoeren. In de samenwerking is het belangrijk dat het SRE nadrukkelijk opereert als verlengd lokaal bestuur. Het SRE moet vooral de regionale en gemeentelijke belangen in het oog houden en verdedigen.

Veel gemeenten vinden subregionaal overleg een goede zaak, omdat dan beter concrete afspraken gemaakt kunnen worden. In De Peel is deze behoefte groter dan in De Kempen waar al meer samenwerking

tussen gemeenten plaatsvindt. Het blijft lastig om het juiste subregionale niveau aan te geven. (Bijvoorbeeld Helmond bij De Peel of het stedelijk gebied?)

Het SRE zou een faciliterende rol kunnen vervullen voor subregionale overleggen. Gemeenten hebben immers veel te maken met hun directe burens. Wanneer het op het maken van concrete afspraken aankomt, is een neutrale, verbindende partij van belang. Anders is het maken van afspraken lastig en krijgen ze geen uitwerking. Gemeenten vragen zich ook af wat de insteek wordt van het subregionale overleg op het provinciehuis. Gaat het alleen om provinciale belangen of worden er ook afspraken gemaakt tussen gemeenten over concrete projecten?

Gemeenten zijn ook voorstander van overleg op regionale schaal, voornamelijk om algemene thema's en onderwerpen te bespreken. Er moet een niveau zijn waarop ontwikkelingen samen komen. Vaak werd het voorbeeld van de huisvesting van buitenlandse werknemers genoemd als een probleem dat in elke gemeente speelt en in regionaal verband goed is opgepakt. Het heeft meerwaarde wanneer het SRE dergelijke onderwerpen uitwerkt.

Gebiedsopgaven

Bijna unaniem is het positieve geluid over de inzet van het SRE bij gebiedsopgaven. Zowel direct betrokken gemeenten als die op enige afstand vinden het een goede zaak dat het SRE deze als onafhankelijke partij trekt. Het is hierbij positief dat gemeenten leidend blijven, met name bij de besluitvorming.

Gemeenten staan niet afwijzend tegenover nieuwe gebiedsontwikkelingen. Deze kunnen zeker ook in het landelijk gebied gelegen zijn. Gemeenten willen hiertoe wel zelf het initiatief houden. Afstemming met projecten in het reconstructieproces is erg belangrijk.

In De Peel zien gemeenten meer kansen en mogelijkheden dan in De Kempen waar er al sprake is van een intensieve samenwerking.

Regionale plannen

Regionale afstemming op het terrein van de ruimtelijke ordening vinden veel gemeenten een goede zaak. Dit is niet alleen vastgelegd in de Regionale Agenda maar ook nadrukkelijk tijdens de gesprekken bekrachtigd. Het RSP werd diverse malen aangehaald als een geslaagd plan en hoeft dan ook niet "de prullenbak in" op 1 juli 2008.

Over het algemeen zijn gemeenten van mening dat er ook in de verdere toekomst een kader moet zijn voor samenwerking op ruimtelijk gebied. Zij zijn echter geen voorstander van een gedetailleerd en juridisch bindend regionaal plan. Er is wel behoefte aan een weergave van alle ruimtelijke ambities en projecten in samenhang met elkaar. Deze regionale ruimtelijke strategie kan fungeren als instrument voor afstemming en informatie, zowel tussen gemeenten onderling als tussen gemeenten (SRE) en de provincie op weg naar realisatie en uitvoering van programma's en projecten.

Gemeenten willen een eigen geluid laten horen richting provincie. Zij vinden het positief wanneer gemeenten nadrukkelijk bij het proces van de nieuwe provinciale visie betrokken worden en zij gezamenlijk, onder SRE-vlag, hiervoor input kunnen leveren. Bij de visievorming mag volgens de Peelgemeenten meer richting de Greenport gekeken worden. Ook is er meerdere malen op gewezen dat een regionale strategie naast een kader voor samenwerking een belangrijke informatieve functie heeft.

Advies

Na de invoering van de Wro zal de provinciale commissie gemeentelijke plannen (PCGP) verdwijnen. Het idee is geopperd om op regionale schaal te voorzien in een vrijwillig overlegplatform waardoor in een vroeg stadium

plannen met diverse partijen besproken kunnen worden. Dit om de lastendruk tijdens de fase van vooroverleg terug te dringen. De meeste gemeenten hebben hier geen behoefte aan en schatten in dat ze zelf in voldoende mate partijen bij de planvorming kunnen betrekken. Bij lokale plannen kan men beter zaken doen met de lokale afvaardiging van bijvoorbeeld natuur- en milieugroeperingen. Veel hangt ook af van het mandaat van de mensen aan tafel. Een aantal gemeenten acht een regionaal platform alleen zinvol wanneer er echt zaken gedaan kunnen worden. Het is echter lastig om nu in te schatten hoe het gaat lopen in de toekomst. Het SRE zou in de gaten moeten houden hoe de planvorming verloopt onder de nieuwe wet. Mogelijk bestaat er in de toekomst wel behoefte aan een overlegplatform. Ook zou het SRE vanuit haar regionale rol gemeenten moeten blijven adviseren in het kader van het vooroverleg.

Tot slot

Hierboven staat een korte impressie van de gesprekken bij 21 gemeenten en zijn de belangrijkste conclusies weergegeven. Op 13 februari 2008 is een tussenstand gepresenteerd in het portefeuillehoudersoverleg. De aanwezige wethouders herkenden zich in de geschetste impressie.

Op basis van deze impressie en de bespreking in het portefeuillehoudersoverleg zal de komende periode verder vormgegeven worden aan het handelen van de regio op het terrein van de ruimtelijke ordening.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Harm Mertens

T: 040 259 45 87

E: h.mertens@sre.nl

Jeanke Verbruggen

T: 040 259 45 23

E: j.verbruggen@sre.nl

